

**Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og
klar besked til borgerne
29. juni 2022**

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne spiller en vigtig rolle i bestræbelserne på at mindske afhængigheden af russisk gas gennem udfasning af fossile brændsler til opvarmning.

Regeringen og KL er enige om følgende:

1. Kommunerne gennemfører i 2022 en planlægningsindsats for omlægning til grøn varme i de områder, der i dag er gasforsynede.
2. Alle ejendomsjere med gas- eller oliefyr i disse områder får inden udgangen af 2022 klar besked om udrulning af fjernvarme, herunder om de i stedet skal overveje at udskifte til en anden løsning som fx varmepumpe.
3. Kommunerne gennemfører planlægning og fjernvarmeselskaberne udarbejder projektforslag for udrulning af fjernvarme hurtigst muligt, mhp. at kommunerne kan godkende projektforslagene inden udgangen af 2023. Der gennemføres en indsats for at understøtte planlægningsprocessen og udarbejdelse af projektforslag gennem forenklede procedurer, rådgivning, gennemgang af tilskudspuljer, vejledninger og undersøgelse af muligheden for standardskabeloner for projektforslag.
4. Rammerne for en strategisk energiplanlægning skal styrkes. I første omgang gennem etableringen af lokale koordinationsfora i kommuner, mhp. at styrke koordinationen mellem kommuner, fjernvarmeselskaber, eldistributionsselskaber, Evida, virksomheder med potentiale for udnyttelse af overskudsvarme m.fl. og derigennem understøtte en hensigtsmæssig planlægning og omstilling til grøn varme.
5. I områder, hvor fjernvarmen ikke udrulles, kan der være behov for at understøtte etablering af fælles varmeforsyning i mindre målestok.
6. Etablering af et dialogudvalg for implementering af aftalen, herunder status i 2025.
7. Øvrige forhold
8. Finansiering.

1. *Fremskyndet planlægning senest i 2022*

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne senest i 2022 gennemfører en planlægningsproces, der som minimum omfatter de områder i hver enkelt kommune, som i dag har status som gasforsynede. Hermed omfattes også de ejendomme i de gasforsynede områder, som har et oliefyr. Det er op til den enkelte kommune, om kommunen samtidigt udarbejder planer for områder, der i dag hverken er udlagt til fjernvarme eller gas mhp at vurdere om fjernvarmeforsyning kan være mulig i disse områder.

Planlægningsindsatsen gennemføres med inddragelse af de relevante lokale parter og danner baggrund for information til de berørte husejere jf. nedenfor.

Varmeplanlægningen gennemføres i udgangspunktet efter de gældende retningslinjer i varmeforsyningsloven. Energistyrelsen vil udstede retningslinjer for en mulig forenklet godkendelsesproces, hvor samfundsøkonomikravet kan lempes for de enkelte projekter, hvis den samlede varmeplan indeholder en samfundsøkonomisk vurdering.

Energistyrelsen undersøger med ekstern konsulentbistand og i samarbejde med KL, muligheden for at supplere Energistyrelsens *vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområder*, *vejledning til projektbekendtgørelsen* og teknologikataloget med en standardskabelon for projektforslag med inddragelse af Dansk Fjernvarme og Green Power Denmark.

Kommunerne forpligter sig til, at de godkendte varmeplaner bliver offentligt tilgængelige på en relevant central platform, som aftales efterfølgende.

Staten bidrager med:

- Bidrag til finansiering af omkostninger til fremskyndet varmeplanlægning
- Energistyrelsen udsender cirkulære, som giver kommunerne bemyndigelse til at undtage konkrete projektforslag fra projektbekendtgørelsens samfundsøkonomikrav pba. en samfundsøkonomisk vurdering af varmeplanen.

2. Klar besked til husholdninger

Det er afgørende, hvordan de fremtidige forsyningsmuligheder ser ud. Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende, at ejendomssejere med gas- og oliefyrr i 2022 får information om fremtidige forsyningsmuligheder. Derfor er Regeringen og KL enige om, at alle kommuner med gasforsynede områder skal have udarbejdet og godkendt varmeplaner inden udgangen af 2022.

I de områder, kommunerne udlægger til fjernvarme, får ejendomssejere med gas- og oliefyrr klar besked på en af to følgende måde:

1. Ejendomssejerne oplyses om, at der er godkendt et fjernvarmeprojekt for deres område. Ejendomssejerne oplyses om, at de vil få mulighed for at få et tilbud om tilslutning til fjernvarme samt hvornår de vil modtage et tilbud.
2. Ejendomssejerne oplyses om, at der bliver udarbejdet et fjernvarmeprojektforslag for deres område, og at ejendomssejerne kan ønske mere information om tilslutning ved at trykke på et link. Samtidig oplyses om, at ejendomssejerne efter ønske vil få tilsendt et tilbud om tilslutning fra fjernvarmeselskabet, når projektet er godkendt samt hvornår dette vil ske.

I områder som kommunen ikke udlægger til fjernvarme, vil borgerne få besked om, at der ikke kommer fjernvarme suppleret med information om støttemuligheder og vejledning.

Desuden vil ejendomsejerne i brevet i udgangspunktet blive oplyst om:

- Hvordan ejendomsejeren i givet fald bliver tilkoblet til fjernvarme, og hvornår ejendomsejeren skal beslutte sig.
- Information om fjernvarme og forudsætninger for realisering af fjernvarme i borgernes område.
- Mulighed for vejledning om en midlertidig løsning, hvis fjernvarmen ikke kan udrulles hurtigt.
- Brevet vil informere om grønne varmforsyningsmuligheder
- Information om støttemuligheder og yderligere vejledning.

Brevet vil indeholde dels standardformuleringer, der udarbejdes i samarbejde mellem KL og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, dels specifikke oplysninger, som tilpasses af kommune og fjernvarmeselskab.

Staten bidrager med:

- Skabelon for de relevante dele af brevet (herunder løsning omkring indsættelse af link til yderligere information), herunder om mulighed for vejledning og støtte.
- Finansiering af værktøjet *Boliganalyse*, så det er til rådighed for kommunerne som minimum i 2022
- Rådgivningstjeneste for husejerne om konverteringer og energieffektivisering.

3. Godkendelse af projektforslag og endelig tilsagn

På baggrund af den gennemførte varmeplanlægning senest i 2022 udarbejder fjernvarmeselskaberne projektforslag for udrulning af fjernvarme i de gas-forsynede områder.

Regeringen og KL er enige om, at dette sker mhp., at projektforslagene som udgangspunkt kan godkendes af kommunerne, således at ejendomsejerne inden udgangen af 2023 vil få endelig forpligtende tilsagn fra fjernvarmeselskabet på om og hvornår ejendomsejeren vil få fjernvarme samt vilkårene herfor. Ambitionen er, at fjernvarmeforsyningen er udrullet inden udgangen af 2028, hvor dette er samfundsøkonomisk bæredygtigt.

Staten bidrager med:

- Bidrag til finansiering af omkostninger til fremskyndet udarbejdelse og godkendelse af projektforslag.
- Energistyrelsen udsender cirkulære, som forpligter kommunerne til at sikre, at der inden udgangen af 2023 i udgangspunktet udarbejdes og godkendes de projektforslag for fjernvarme, der skal indfri varmeplanen. Med godkendelse af projektforslagene etableres grundlaget for, at fjernvarme er udrullet inden udgangen af 2028
- Energistyrelsen udarbejder forenklede regler for godkendelse af projektforslag i form af lempede krav om samfundsøkonomiske beregninger til det enkelte projektforslag, hvis varmeplanen som helhed er vurderet samfundsøkonomisk.

4. Strategisk energiplanlægning og lokal koordinering

Lokal dialog og koordinering er nødvendig for at udarbejde varmeplaner for de gasforsynede områder. Ligeledes er der behov for en mere strategisk energiplanlægning og koordinering af fremtidens energi- og varmeforsyning, herunder i forbindelse med omstillingen til grønne energikilder.

Regeringen og KL er derfor enige om, at der er behov for at styrke rammerne for en strategisk energiplanlægning til gavn for den grønne omstilling, virksomhederne og borgere. I første omgang etableres lokale energifora, for at imødekomme det akutte behov for koordinering og varmeplanlægning ved udfasning af fossile brændsler til opvarmning. De lokale energifora skal bestå af bl.a. kommuner og fjernvarme-, el-distributionselskaber, Evida, virksomheder med potentiale for udnyttelse af overskudsvarme mhp. at tilrettelægge de fremtidige forsyninger, uanset om det bliver fjernvarme eller fx individuelle elbaserede løsninger. Heri kan indgå planer om nye byudviklingsområder, varmeforsyningsplaner, nedlukning af gasnet og forstærkning af elnettet til områder, hvor borgerne forventes at konvertere til varmepumper og til fjernvarmeområder, hvor der kan forventes større eldrevne fjernvarmeanlæg. De lokale energifora kan etableres på tværs af kommunegrænserne.

Regeringen og KL er desuden enige om, at der sættes et arbejde i gang, der skal munde ud i et setup for kommunal strategisk energiplanlægning. Arbejdet afsluttes inden udgangen af 2022.

Staten yder:

- Bidrag til finansiering af omkostninger til etablering af de lokale energifora.

5. Fremme af fælles varmeforsyningsløsninger i mindre målestok

I de områder, hvor der ikke udrulles fjernvarme, kan det være relevant, at et mindre antal ejendomme etablerer en varmeforsyning i fællesskab.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne bidrager til understøttelse og udvikling af fælles varmeforsyningsprojekter i mindre målestok. Kommunerne kan yde bistand til borgere i udvikling af konkrete projekter til forsyning af flere boliger i områder, hvor fjernvarmen ikke bliver udrullet.

Energistyrelsen kan efter behov i dialog med KL udarbejde vejledningsmateriale om fælles varmeforsyningsløsninger i mindre målestok.

Staten yder:

- Bidrag til finansiering af omkostninger forbundet med den kommunale indsats for understøttelse og udvikling af fælles varmeforsyningsløsninger i mindre målestok, som er baseret på grøn bæredygtig varme, som ikke omfatter træpillefyr og anden træbiomasse.

6. *Opfølgende dialogudvalg og status i 2025*

Der etableres et dialogudvalg med repræsentanter fra KL og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet mhp. at følge implementering af aftalen og løbende indsamling af data for planlægningen af den fremtidige forsyning i de områder, der i dag er gasforsynede.

I 2025 gøres der status for udrulningen af fjernvarme henholdsvis individuelle varmepumper. I den forbindelse vurderes, om der er behov for at justere på de aftalte rammer for godkendelse af fjernvarmeprojekter.

7. *Øvrige forhold*

Bedre vilkår for fjernvarmen

Regeringen og KL bemærker, at der som led i opfølgning på politiske aftaler skal ske en afklaring af de fremtidige rammer for fjernvarmesektoren, herunder vilkår for nye projekter og øvrig regulering. Denne afklaring ligger uden for rammerne af nærværende aftale

Udbygning af vedvarende energi

I "Danmark kan mere II" fremgår en ambition om en firedobling af vedvarende energi på land inden 2030. Skal denne ambition indfris kræver det, at barrierer bliver fjernet og de nødvendige arealer er til rådighed. Det bemærkes i den henseende, at regeringen er i gang med at udarbejde et redskabskatalog, der skal fremme udbygningen af vedvarende energi på land. Regeringen samarbejder med KL og relevante parter om udvikling af redskabskataloget.

8. *Finansiering*

Der er enighed om, at kommunerne gennemfører ovennævnte aktiviteter, og at staten bidrager med følgende finansiering:

Mio. kr. (2022-priser)	2022	2023	2024	2025	Ialt
Fremskyndet varmeplanlægning mv	40	40	0	0	80
Lokale koordinationsfora	55	18	12	6	91
Understøttelse af mindre, fælles varmeforsyningsanlæg	30	0	0	0	30
	125	58	12	6	201

Finansiering af aktiviteter i 2022 er tilvejebragt ved udmøntning af *Aftale om målrettet varmecheck og udfasning af sort varme*. Finansiering af aktiviteter i 2023-2025 er aftalt i *Klimaaftale om grøn strøm og varme*, af 25. juni 2022.

Der tages generelt forbehold for, at ordninger er i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele og reglerne om det indre marked.